

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING TEACHER'S
PERFORMANCE IN SCHOOLS UNDER THE SINGBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

พิทยาภรณ์ ปัญญาหอม¹, กฤษดา ผ่องพิทยา²

Pittayapohn Panyahom¹, Kisda Pongpittaya²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ.2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2.การปฏิบัติงานของครู และ3.ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 269 คน ใช้การสุ่มแบบ แบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม และใช้การสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1.ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2.การปฏิบัติงานของครู ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ3.ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ดังนี้ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (X_7) และด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (X_5) มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลได้ร้อยละ 78 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.37 ดังนั้น จึงสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $Z' = 0.70ZX_1 + 0.19ZX_7 + 0.11ZX_5$

สำคัญ: 1.ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. ผู้บริหารสถานศึกษา 3. การปฏิบัติงานของครู

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
Student in Master of Education Program in Faculty of Liberal Arts Krirk University.

² อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
Lecturer in Educational Administration, Faculty of Liberal Arts, Krirk University.

Corresponding author; Email: pittayaporn9112@gmail.com

(Received: 25 April 2023; Revised: 15 May 2023; Accepted: 19 May 2023)

ABSTRACT

The objectives of this research are 1. transformational leadership of school administrators 2. teacher performance and 3. transformational leadership of school administrators affecting teacher performance under the area office. Sing Buri Primary Education The sample used were 269 teachers. Using proportional stratified random sampling. The size of the school was used as a random class. and using simple random sampling to get a sample in answering the questionnaire. The tools used to collect data were as a questionnaire Statistics used in the analysis were mean standard deviation. and stepwise multiple regression analysis. The results of the research revealed that 1. Both overall and individual aspects of transformative leadership of school administrators were at the high level. 2. Both overall and individual aspects of teacher performance were also at the high level. and 3. Transformational leadership of the school administrators positively affected performance of the teachers at the statistical significance of 0.01. Three aspects which were change agent (X₁), value driven (X₇), and lifelong learners (X₅), could 78 percent collectively predict the effectiveness of teacher performance, with standard error of forecasting 0.37. Forecasting equation in terms of standard form was $Z' = 0.70ZX_1 + 0.19ZX_7 + 0.11ZX_5$

Keyword: 1. Transformational Leadership 2. School Administrator 3. Teacher Performance

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาต่างๆของสถานศึกษา รวมทั้งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่างๆภายในสถานศึกษาให้เกิดความแตกต่าง และมีคุณภาพมากขึ้นจากเดิม จึงจำเป็นจะต้องอาศัยการวางแผน และความร่วมมือกับครูในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักในการกิจวิสัยทัศน์ขององค์กร และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 13 พุทธศักราช 2566-2570 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ,2565) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 โดยมุ่งจัดการศึกษาเพื่อให้คนไทยมีโอกาสมิมีความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพพัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และการพัฒนาประเทศ อีกทั้งจะเน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่จะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีบทบาทในการรับผิดชอบ ส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นภาวะของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อครูในสถานศึกษาด้วย โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงความพยายามของครูให้สูงขึ้นกว่าเดิม มีการพัฒนาความสามารถของครูไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และศักยภาพมากขึ้น และนำไปสู่ประโยชน์ของสถานศึกษาหรือสังคม (กัลยารัตน์ ธีระธนะชัยสกุล, 2562) นอกจากนี้ สำนักงาน(คณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564) ได้ประกาศ เรื่องมาตรฐานตำแหน่งและ มาตรฐานวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขที่หนังสือ ศธ.0206.4/ว3 ลงวันที่ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 เพื่อยกระดับคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้กับครู เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมทั้งเพื่อแก้ไข การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ และนวัตกรรมที่หลากหลายครอบคลุมทุกมิติ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพนักเรียน และ 2.ด้านคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2566) อีกทั้งด้วยเหตุผลดังกล่าวมักจะพบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู เช่น ภาระงานที่ไม่ใช่งานสอน จำนวนครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อชั้นเรียนหรือไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ขาดความรู้ในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการพัฒนาตนเอง เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อจะได้นำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้ต่อไป และเพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
- 2.2. การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
- 2.3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

- 3.1. เพื่อใช้วางแผนในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีความกล้าหาญ ด้านความเชื่อในผู้อื่น ด้านความยึดมั่นในค่านิยม ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านความสามารถในการจัดการกับความไม่แน่นอน และด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์

3.2 เพื่อใช้วางแผนในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ

3.3 เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 858 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan 1970 อ้างถึงใน ปธาน สุวรรณมงคล, 2559) ได้ขนาดตัวอย่าง 269 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม(stratum) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ซึ่งมี 7 ด้าน ตามแนวคิดของ Tichy and Devanna (1986 อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560) ดังนี้ 1. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2. ด้านการมีความกล้าหาญ 3. ด้านความเชื่อในผู้อื่น 4. ด้านความยึดมั่นในค่านิยม 5. ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต 6. ด้านความสามารถในการจัดการกับความไม่แน่นอน และ 7.ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เท่ากับ 0.90 และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564). ได้ประกาศ เรื่องมาตรฐานตำแหน่งและ มาตรฐานวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขที่หนังสือ ศธ.0206.4/ว3 ลงวันที่ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 3 ด้าน (สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ (2564).ดังนี้ 1. ด้านการจัดการเรียนรู้ 2. ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ และ3. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เท่ากับ 0.70

4.3 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 7 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านความยึดมั่นในค่านิยม ด้านความสามารถในการจัดการกับความไม่แน่นอนด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ด้านความเชื่อในผู้อื่น และด้านการมีความกล้าหาญ มีตามลำดับ

5.2 ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 3 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ตามลำดับ และส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีหลายขั้นตอน (Stepwise multiple Regression analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	B	S.E.-bi	β	t	p
ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X ₁)	0.85 ^a	0.73	0.73	0.19	0.01	0.70	19.27**	0.00
ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (X ₇)	0.88 ^b	0.77	0.77	0.04	0.01	0.19	4.98**	0.00
ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (X ₅)	0.88 ^c	0.78	0.78	0.03	0.01	0.11	2.72**	0.01

Constant= 158, S.E._{est} = 0.37, R² =0.78

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (X_5) ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (X_7) และด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง(X_1) จากการวิเคราะห์ตัวแปรที่อำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.70 รองลงมาคือ ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.19 และด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.11ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลได้ร้อยละ 78 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.37 ดังนั้นจึงสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y' = 1.58 + 0.19X_1 + 0.04X_7 + 0.03X_5$$

และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z' = 0.70ZX_1 + 0.19ZX_7 + 0.11ZX_5$$

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านความยึดมั่นในค่านิยม ด้านความสามารถในการจัดการกับความไม่แน่นอนด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ด้านความเชื่อในผู้อื่น และด้านการมีความกล้าหาญ มีตามลำดับ

6.2 ระดับการปฏิบัติงานของครู โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ตามลำดับ และส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก

6.3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถทำนาย การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้ร้อยละ 78

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเรียนรู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ให้ความรู้ความชำนาญในการบริหารงานต่างๆ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงตัวเองผ่านการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความไม่แน่นอนนี้ได้ ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในค่านิยมในการปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ(เล็กขนิมา สักเข้มหาร, 2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในด้านการกระตุ้นปัญหา พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุนิสา เมฆวิสัย, 2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ในด้านการกระตุ้นทางปัญญา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นทางปัญญาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

7.2 ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 3 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการจัดทำข้อมูลของผู้เรียน ติดตามช่วยเหลือผู้เรียน ยกย่องระดับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และได้มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยการเข้าร่วมอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มเติมความรู้ และทักษะต่างๆในการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป และนอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูภายในสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น เช่น การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาดูงาน อบรม และเพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และนโยบายภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

(อรรณณ ภัทรดำเนินสุข, 2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ด้านสิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตาม รายชื่อพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ด้านสิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ครูได้รับโอกาสในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในทักษะวิชาชีพ รองลงมาคือ ครูมีอิสระในการปฏิบัติงานและมีอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ตำแหน่งงานที่ครูรับผิดชอบ ทำให้ครูมีโอกาสได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครูสามารถนำวิธีการต่าง ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล ครูได้รับโอกาสและตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และครูได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการบริหารงาน หรือหัวหน้างานที่สำคัญในฝ่ายบริหาร ตามลำดับ

7.3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ด้านความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถทำนาย การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้ร้อยละ 78 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานของตนเอง เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้ด้วย ทักษะวิสัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี และเป็นผู้ที่พร้อมเผชิญกับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยไม่กังวลกับสิ่งที่เกิดขึ้น และหาวิธีในการเตรียมรับมือต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภูวิศ สิงห์สิตา, 2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญาโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ ได้ร้อยละ 99.30

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรจะมีการปรับตัวให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ พร้อมทั้งจะต้องต้องมองเห็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษามาปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารงานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดต่อสิ่งใด คอยประสานงานกับภายนอกองค์กรให้เกิดภาคีเครือข่ายร่วมคิด ร่วมพัฒนาสถานศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนทำรายงานผลการดำเนินงานจากโครงการของตนเองที่ได้รับ และนำรายงานมาประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กมลชนก ศรีสุตา, 2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผล ตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะทางยกระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังนี้ 1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง ให้ความรู้ ทักษะ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอน ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความเข้าใจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เข้าใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนและวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และตรงกับความต้องการ ของผู้เรียน และ 3. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนควรให้ความ ช่วยเหลือ ความรู้ และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนเข้า ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางชุมชน อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคเรียน ละ 2 ครั้ง เกิดกับผู้เรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผล การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

8.1.2 การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารควรจะต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ต่อตนเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมา

ประกอบกรดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจกันในการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเป็นระบบที่ชัดเจน และง่ายต่อการขับเคลื่อนตามกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

8.1.3 สถานศึกษาควรมีการนำผลการวิจัย หรือหลักการทฤษฎีของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มาประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ปัญหาในการพัฒนาสถานศึกษา และการปฏิบัติงานของครู เพื่อพยากรณ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ด้านความเชื่อในผู้อื่น ผู้บริหารที่ดีจะต้องเชื่อมั่นไว้วางใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ตามที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน โดยการสร้างความไว้วางใจในการปฏิบัติงานตามความถนัด และความเหมาะสมของแต่ละบุคคล แทนที่จะใช้วิธีเผด็จการอย่างเดียว และพยายามที่จะให้อำนาจกับคนอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน หรืออาจจะสนับสนุนให้ความร่วมมือส่งเสริม สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

8.2.2 ด้านการมีความกล้าหาญ ผู้บริหารที่ดีจะต้อง กล้าทำในสิ่งที่ควรทำ คือกล้าอย่างมีเหตุผล และมีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว เพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ต้องกล้าในทางที่ถูกที่ควร โดยเฉพาะผู้บริหารควรที่จะมีความกล้าหาญอยู่เสมอ ทั้งในด้านการพูดจา และการกระทำ การพูดจา ก็คือ กล้าพูดในสิ่งที่ถูก เมื่อเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่สมควรทำ หรือถูกต้องก็ควรพูดออกไป ไม่ควรเก็บเงียบไว้เฉย ๆ เพราะกลัวว่าจะกระทบกระเทือนอีกฝ่าย หรือกลัวว่าถ้าพูดไปแล้วจะทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจได้

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1. ควรทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

8.3.2. ควรศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา

9. บรรณานุกรม / เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีสุตา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร
- กัลยารัตน์ ธีระธนชัยสกุล. (2562). การจัดการการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด(มหาชน).
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2559). หน่วยที่ 4 การออกแบบวิจัย. ในประมวลสาระชุดวิชา วิทยานิพนธ์ชั้น 1 หน่วยที่ 1-5.(พิมพ์ครั้งที่ 3, น.4-1-4-42). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชปทุมธานี.
- ภูวิศ สิงห์สีดา. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 19(85), 97-109.
- ลักขณา สักเข็มหาร. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2560 - 2579. พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564, 26 มกราคม). มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของ ครูและบุคลากร ทางการศึกษา เลขที่หนังสือ ศธ.0206.4/ว3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570. <https://policy.singprimary.go.th/o04/pan66-70>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570). ราชกิจจานุเบกษา.
- สุนทร โคตรบรรเทา.(2560). ภาวะผู้นำในองค์กรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
- สุนิสา เมฆวิสัย. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), ราชบุรี.
- อรรณณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

10. คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และดร.สนั่น ประจงจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้สละเวลาอันมีค่า ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสัมพันธ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดร.กุลธิดา อ่อนมี ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดกลางท่าข้าม นายไพศาล สุชนิตย์ทรัพย์ อดีตผู้อำนวยการโสตศึกษาปานเลิศ นายบรรเทิง โนนเปื่อย ผู้อำนวยการเรียนอนุบาลบางระจันและ นางสาวนภาพร ชูทอง ผู้อำนวยการเรียนชุมชนบ้านไม้ดัด ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบรวมถึงให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริกที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูทุกท่าน ที่ช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงด้วยความตั้งใจ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยสนับสนุน ให้กำลังใจ รวมถึงเชื่อมั่นและอยู่เคียงข้างในทุกช่วงชีวิตของข้าพเจ้าเสมอ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอบคุณญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนสำหรับกำลังใจที่ดีเสมอมาจนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาได้